

A KULTUR ARKITEKTUR

Modell av hovedhuset *A house to Die in*. - Vi er i dialog med alle parter og forholder oss til vanlige frister, men det tar lang tid, sier arkitekt Jenny B. Osuldsen i Snøhetta Arkitekter. ILLUSTRASJON: SNØHETTA

Kunstneren Bjarne Melgaards boligprosjekt *A house to Die in* vekker sterke reaksjoner i nabolaget på Ekely. Men byantikvar Janne Wilberg og kulturbyråd Hallstein Bjercke er positive til prosjektet.

Sterke protester mot Melgaards «dødshus» ved Ekely

HEIDI BORUD

- Det vil være en berikelse for byen, sier kulturbyråden.

Tomten er fredet etter kulturminnevernloven og naboene er bekymret for hvordan området vil bli med Melgaards såkalte dødshus *A house to Die in*. Naboene

kjemper for å bevare en siste rest av området rundt Edvard Munchs vinteratelier på Ekely i Oslo. Melgaards prosjekt inneholder bolig og atelier utformet som to hundehoder med fasade av svartbrent, forkullet eik og et tårn på 12 meter (første forslag var 16 meter). Huset er tredelt med delvis underjordisk hovedhus, atelier og tårn.

Dette skal etter planen bli Melgaards Oslo-bolig hvor han kan jobbe, leve og dø.

Positiv byråd

Mens naboene fortviler, er kulturbyråd Hallstein Bjercke (V) positiv til planene fra Melgaard og Snøhetta Arkitekter.

- Jeg synes det er et skikkelig

Fakta

Melgaards boligprosjekt

- ▶ Jarlsborgveien 2, Ekely, Oslo
- ▶ Samtidskunstner Bjarne Melgaard ønsker å oppføre *A house to Die in*, et kombinert bolig/atelier/kunstprosjekt like ved Edvard Munchs vinteratelier på Kikut-kollen.
- ▶ Huset er tredelt med delvis underjordisk hovedhus, atelier og tårn.
- ▶ Flere av Edvard Munchs motiver er hentet fra dette område og tomten er derfor fredet.
- ▶ Det er ventet at endelig regulerings sak vil sendes ut på høring i løpet av 2015.

kult prosjekt, og det er fantastisk hvordan det bryter med alle forestillinger om hva et hus er. Jeg tror dette kan bli en attraksjon, sier han. Men jeg har ikke gått inn i det prosessuelle i saken, med tanke på at dette kan bli en sak vi må ta stilling til senere. Men uten å ta stilling til saken, så tenker jeg at et slikt hus vil være en berikelse for byen, sier Bjercke.

Spennende synes Byantikvaren
Også byantikvar Janne Wilberg er positiv og vil vurdere dispensasjon fra fredningsbestemmelsene i kulturminneloven slik at samtidskunstneren skal få realisere

sitt kombinerte kunst- og boligprosjekt i Jarlsborgveien.

- Vi har vurdert tomten og mener det kan la seg gjøre, men vi har også stilt noen betingelser, blant annet har vi bedt utbygger om å redusere høyden på tårnet. I utgangspunktet synes jeg prosjektet ser spennende ut. Det er en kombinasjon av bolig og kunstprosjekt. Det er noe helt annet enn en fire etasjers blokk, sier Wilberg.

- Hva sier du til det naboene påpeker - at området er fredet?

- Fredning betyr ikke en glassklokkebevaring for alltid. Vi vurderer området for en mulig utvikling når vi får en søknad og avventer de endelige tegningene, sier Janne Wilberg.

I denne utbyggings saken er det tale om en såkalt dobbeltbehandling i Oslo kommune siden plan- og bygningsmyndighetene er inne i bildet i regulerings spørsmålet, i tillegg til byantikvaren som ser på fredings spørsmålet.

Naboene fortviler

Flere naboer har uttalt seg offent-

➔ På nettet

Øker Nygaard-dusør til to millioner. 22 år etter drapsforsøket på William Nygaard er saken fortsatt uoppklart. Nå mangedobles dusøren for avgjørende tips i saken. Les saken på ap.no/kultur

➔ Fredning betyr ikke en glassklokkebevaring for alltid. Vi vurderer området for en mulig utvikling når vi får en søknad

Byantikvar Janne Wilberg

Kunstneren Bjarne Melgaards tegning var utgangspunktet for boligprosjektet og Snøhettas videre arbeid. FOTO: BJARNE MELGAARD

– Et slikt byggeprosjekt vil bety en ytterligere rasering av arven etter Edvard Munch, sier billedhugger Julia Vance.

Samtidskunstneren Bjarne Melgaards boligprosjekt vekker harme blant naboene på Ekely i Oslo. FOTO: CORNELIUS POPPE/NTB SCNPIX

lig i saken. Blant annet fotokunstner Per Maning, som i Klassekampen uttalte:

«– Dette er en stor skandale som aldri hadde skjedd i noe annet land»

Til Aftenposten sier billedhuggeren Julia Vance at det er oppsiktsvekkende at Byantikvaren omtaler byggeplanen som et spennende prosjekt som kan gi en opplevelse for dem som går forbi.

– Kikut-tomten er del av et fredet område med totalt byggeforbud ifølge kulturminnelovens paragraf 19. Det er ufattelig at Byantikvaren vurderer å gjøre unntak fra vernevedtaket. Hvis dette gjøres.

Hun er redd for at denne saken kan skape presedens for andre fredede kulturminner.

– Det er klart at mange kan ønske seg denne indrefiletten av en tomt, men å snakke om at noe er spennende i denne sammenheng er helt uinteressant og usaklig. Dette handler overhodet ikke om hva man synes om Bjarne Melgaard og Snøhettas boligprosjekt. Poenget er at tomten er fredet fordi dette er del av vår felles kulturarv, sier Vance.

– Hva er poenget med fredning med totalt byggeforbud om det uansett kan omgjøres? Et slikt byggeprosjekt vil bety en ytterligere rasering av arven etter Edvard Munch, sier hun.

Selvaagbygg AS eier tomten og Snøhetta Arkitekter har hovedansvaret for prosjektet sammen med Spor Arkitekter AS.

Arkitekt Jenny B. Osuldsen i Snøhetta sier at firmaet er i dia-

log med kommunen om reguleringsaken og at de avventer en avklaring. Hun ønsker ikke å gå inn saken nå.

– Vi er i dialog med alle parter og forholder oss til vanlige frister, men det tar lang tid og det er en komplisert sak, sier Osuldsen.

Det samme svarer plan og bygningmyndighetene i Oslo kommune.

– Vi er fremdeles i dialogfasen med søker Snøhetta Oslo AS og Spor Arkitekter AS som gjør reguleringsarbeidet for Jarlsborgveien 2. Det er ennå uklart når det endelige planforslaget vil bli sendt oss, men trolig vil saken komme til høring i løpet av 2015, sier Atle Jan Larsen, fungerende kommunikasjonsdirektør i Plan- og bygningsetaten.

heidi.borud@aftenposten.no

Fortid og samtid møtes i et kaotisk eventyr, XXL-utstyr og 80-tallets lydspor.

Sex, drugs og rock'n'roll

Musikal

De tre musketerer

Av Alexander Mørk-Eidem, etter Alexandre Dumas

Folketeateret

Regissør: Alexander Mørk-Eidem

Koreograf: Roine Söderlund

Musikalsk ansvarlig og musikkarrangementer: Andreas Utne

Scenograf: Erlend Birkeland

Lysdesign: William Wenner

Lyddesign: Øystein Tengedal

Kostyme- og maskedesign: Maria Gyllenhoff

Produsent Scenekvelder: Karianne Jæger

Jæger

Liker du vrølehumor og 80-tallsrock, er dette midt i blinken.

Overdrivelsens kunst holdes i Alexander Mørk-Eidems hender. Det finnes øyeblikk i hans *De tre musketerer* som kan få et Nationaltheater-publikum til å tro at de er på nachspielmedden nyste *Peer Gynt*. Mørk-Eidem har ansvar for begge forestillingene, og gudskjelov at det finnes teatersjefer/produsenter som satser på en så blomstrende, vågal kreativitet som hans.

En spesiell kjemi er merkbar på scenen, først og fremst mellom Nader Khademi (Rochefort) og Eindrude Eidsvold (kardinal Richelieu). De eksellerer i presisjon, geiler hverandre opp, har nerver til å improvisere selv på premièren, og spiller ut det usannsynlige manuset med største troverdighet.

Eidsvolds hardt prøvede kardinal er av Michael Jackson-typen, når han ikke personifiserer Prince, og stort mer absurd blir det vel ikke. Khademi er fabelaktig morsom i spill på publikum, piskernert-tekstbehandling, overdådig fysisk uttrykk, gjennommusikalske forskyvninger i tempo,

rytme og timing. Hans Rochefort blir dessverre drept tidlig i andre akt, og hans «ond og deilig, juba» savnes dypt.

Glem handlingen

Med utallige komisk virkningsfulle referanser til samtiden, utspiller dette seg på 1600-tallet. Første akt har en slags gjenkjennelig handling, andre akt er gedigent vrøvl. Hovedinntrykket er av en sjenerøs tretimers rockekonserter, ispedd litt kjærlighet, mye action, litt tortur, mye homoseksualitet og banning – «fökk the føkking kjærlighet» er en glansreplikk.

Glem handlingen, Go with the flow, og særlig i andre akt. Her får en annen suveren komiker, Trond Fausa Aurvåg, frie tøyler både som en usedvanlig tåpelig kong Ludvig XIII i rosa og hertugen av Buckingham i avslørende kilt, med et «prins Charles møter Monty Python-engelsk» – i det hele tatt, hva skal vi med John Cleese. Ensembles kvinner er stort sett avkledd, synger og danser hengivent i rekken av roller, og mer enn fyller sine oppgaver.

Musketerene (Mattis Herman Nyquist, Henrik Rafaelsen, Robert Skjærstad og Benjamin Helstad) forsvinner litt i påfunn, avstikkere og innfall etter hvert, men er sjarmerende og kule, der de herjer rundt med gitar og pot i stedet for sverd og vin, MC i stedet for hest, og diverse Kizz-effekter. Andrea Bræin Hovig sjonglerer virtuost mellom dukkesøt og rått, og synger tilsvarende. Ellen D. Pettersen får mye ut av sin «Born this Way», og Kjersti B. Sandal, Ludvigs østerrikske punkdronning, snakker selvsagt nynorsk.

Totalt sett er dette et utvidet, men vennligsinnet 80-tallsmareritt med 50 musikkinnslag, støttet av kostymer som byr på brutale gjensyn med datidens mote. **Mona Levin**

Før 1099,-
NA 750,-

Massiv Gullhjerter
Før 1099,-
NA 799,-
Før 999,-
NA 750,-

GULLBORG

Valentine-tilbud

Overrask din kjære med et smykke eller ring på Valentinesdagen!

Diamantringer
0,15 ct. Før 9999,-
NA 6500,-

Øreringer
Fra kr. 299,-

Diamanthjerter
0,05 ct. Før 999,-
NA 699,-
0,01 ct. Før 1500,-
NA 990,-
0,05 ct. Før 1299,-
NA 850,-
0,01 ct. Før 2500,-
NA 999,-

Øreringer
0,07 ct. Før 2999,-
NA 1999,-
0,02 ct. Før 3999,-
NA 2999,-

STORGATEN 28, 0184 OSLO - TLF. 22 17 51 11

NETTbutikk: WWW.GULLBORG.NO

BOGSTADVEIEN 43, 0366 OSLO - TLF. 22 16 60 90